

Za dopravní nehody jsme v roce 2014 zaplatili přes 55 miliard Kč

Publikováno: 10. 12. 2015
CDV

Tisková zpráva

Brno, 10. prosince. 2015

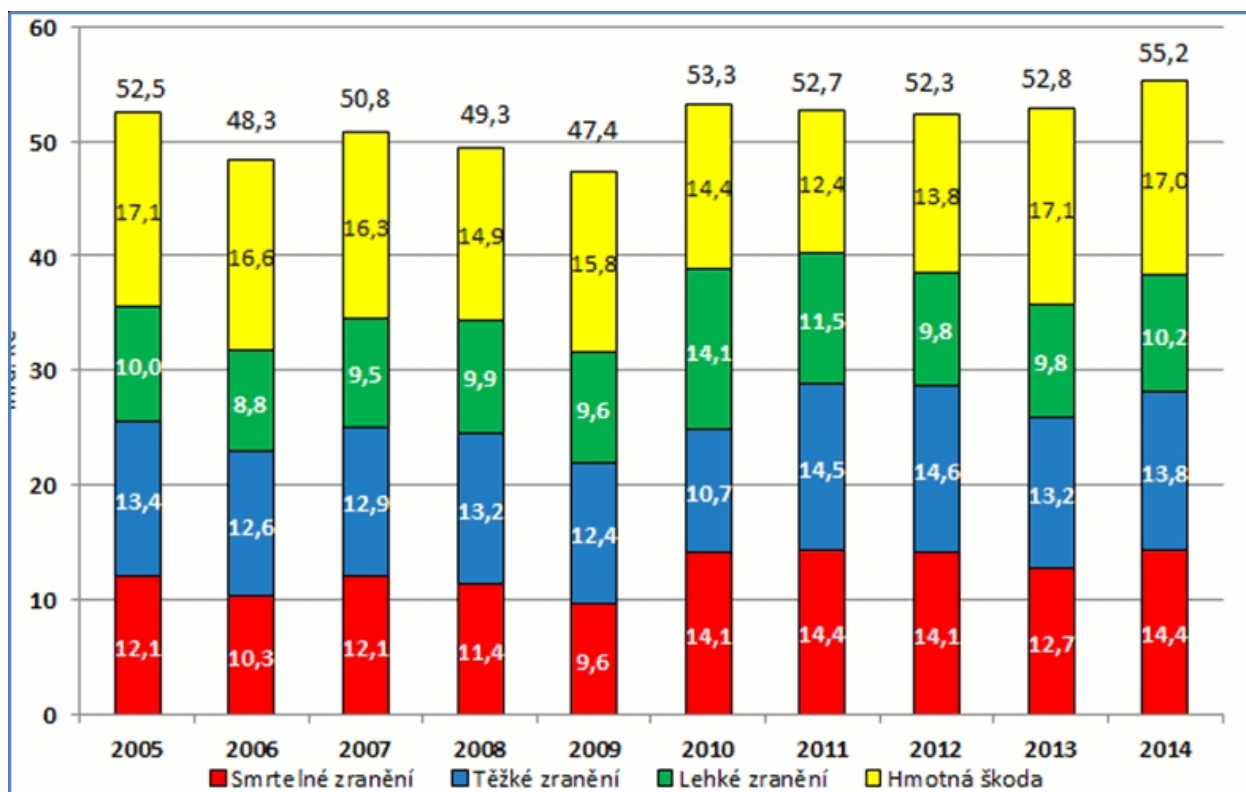
Počet našich motoristů, kterým se nepodaří šťastný návrat domů, se bohužel stále zvyšuje, jak dokazují statistická čísla za rok 2014. S tím souvisí i rostoucí celospolečenské ztráty. Ty vyčíslili experti z Centra dopravního výzkumu na 55,2 miliard korun, což je cca 1,3 % hrubého domácího produktu za rok 2014. Je to o 2,4 miliardy více než v roce předchozím. Rostoucí trend je alarmující.

„Zvýšil se počet osob usmrcených, těžce i lehce zraněných. Naopak nepatrně klesla hmotná škoda“, říká Jindřich Frič, ředitel divize bezpečnosti a dopravního inženýrství Centra dopravního výzkumu.

V roce 2014 Policie ČR šetřila 85 859 dopravních nehod s těmito následky:

- celkem bylo usmrceno 688 osob,
- těžce zraněno bylo 2 703 osob,
- lehce zraněno bylo 23 655 osob,
- 64 805 nehod bylo pouze s hmotnou škodou.

Vývoj ztrát z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích v delším časovém období:

Co všechno je započítáno do finančních ztrát?

„Každá dopravní nehoda se finančně projeví v mnoha oblastech našeho života. Jsou do ní zahrnuty náklady na zdravotní péči, práci dopravních policistů, hasičů, soudců i lidí ze státní správy. Promítají se zde také škody pojišťoven a odškodnění pro oběti dopravních nehod. Stát přichází o hospodářský přínos zraněné nebo usmrčené osoby a naopak musí investovat do jejího zdravotního a sociálního zabezpečení“, vysvětluje Ondřej Valach, specialista na výpočet ztrát z dopravní nehodovosti.

Jaký to má dopad na státní rozpočet?

Dopad ztrát z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích je velmi výrazný, a to jak na samotné viníky a oběti dopravních nehod, tak v podstatné míře i na stát a pojišťovny. Za rok 2014 to státní rozpočet stálo **23 180 000 000 Kč**. To je cca **42 %** z celkových ztrát, které činí, jak jsme již uvedli, **55 248 600 000 Kč**. Jedná se cca o **30 %** schodku státního rozpočtu.

Vzniklé ztráty částečně hradí tato ministerstva:

- **Ministerstvo zdravotnictví** hradí náklady na zdravotní péči, které tvoří cca **0,4 %** z celkových ztrát z dopravní nehodovosti;
- **Ministerstvo vnitra** hradí veškeré náklady spojené s výkonem policie na místě dopravní nehody. Dále se podílí na úhradě nákladů na hasičský záchranný sbor, a to cca **50 %** vzniklých nákladů. Celkově se Ministerstvo vnitra podílí na celkových ztrátách **2,6 %**;
- **Ministerstvo spravedlnosti, Ústavní soud** hradí personální a administrativní náklady spojené s vyřízením dopravních nehod, jedná se o cca **1 %** z celkových ztrát;
- **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, kde se jedná o vyplacené sociální výdaje v důsledku dané dopravní nehody vycházející ze stávajících platných předpisů o nemocenském a důchodovém pojištění. Jedná se o cca **2,8 %** celkových ztrát.
- **Ministerstva dopravy** se vzniklé ztráty po ekonomické stránce dotýkají minimálně. Platí škody způsobené na komunikaci, což představuje **0,1 %** z celkových ztrát.
- **Ministerstvo financí** přichází o ztráty na produkci ve výši **35,2 %** z celkových ztrát. Tím je zasažena příjmová stránka státního rozpočtu a zároveň se snižuje výše HDP.

Dá se nějak vyčíslit škoda za jednotlivé druhy zranění?

„Ano, dá“, říká Jan Tecl, výzkumník z Centra dopravního výzkumu. „I když pro příbuzné obětí jsou ztráty nevyčíslitelné, z finančního pohledu můžeme říci, že

- 1 usmrčená osoba 20 881 000 Kč,
- 1 těžce zraněná osoba 5 089 000 Kč,
- 1 lehce zraněná osoba 429 000 Kč,
- 1 nehoda pouze s hmotnou škodou 262 000 Kč.“

Druh	Počet osob (nehod)	Ztráta na osobu (nehodu)	Celkové ztráty v Kč
Výše ztrát na lidských životech (zemřelí do 30 dnů po nehodě)	688	20 881 000	14 366 128 000
Výše ztrát v důsledku těžkých zranění	2 703	5 089 000	13 755 567 000
Výše ztrát v důsledku lehkých zranění	23 655	429 000	10 147 995 000
Výše ztrát z nehod pouze s hmotnou škodou	64 805	262 000	16 978 910 000
Celkové ztráty za rok 2014 v Kč			55 248 600 000

Jak se finanční ztráty projevují v jednotlivých krajích?

Nejvíce nás dopravní nehody stojí v Praze a ve středních Čechách. Následují dva moravské kraje, Jihomoravský a Moravskoslezský.

Ztráty z dopravní nehodovosti v krajích v mld. Kč:

KRAJ	CELKEM
Hl. m. Praha	6,934
Středočeský	8,443
Jihočeský	3,808
Plzeňský	2,547
Karlovarský	1,368
Ústecký	4,908
Liberecký	2,372
Královéhradecký	3,048
Pardubický	2,740
Vysočina	3,016
Jihomoravský	5,406
Olomoucký	2,821
Zlínský	2,820
Moravskoslezský	5,019

„Výsledky samozřejmě ovlivňuje délka silniční sítě a počet obyvatel krajů. V přepočtu na jednoho obyvatele činí škoda ve Středočeském kraji 6 419 Kč a naopak v Moravskoslezském 4 121 Kč. Obyvatelé v Jihočeském a Ústeckém kraji jsou na tom stejně, tedy 5 975 Kč“, dodává Jiří Ambros, výzkumník z Centra dopravního výzkumu.

Ztráty z nehodovosti přepočtené na 1 obyvatele jednotlivých krajů v Kč (2014):

K čemu jsou výsledky nehodovosti důležité?

Výše celkových ztrát z dopravní nehodovosti poskytuje přehled o tom, kolik dopravní nehody stojí stát, potažmo všechny občany. Tvoří ale také důležité vstupní údaje do **dopravně-inženýrských analýz**, jejichž cílem je vyhodnotit efektivnost daného dopravně-bezpečnostního opatření a přijmout další strategická rozhodnutí.

Ve srovnání s Evropou ve snižování nehodovosti zaostáváme

V dokumentu Ministerstva dopravy „Národní strategie bezpečnosti silničního provozu“ jsme si vytýčili ambiciozní, přesto realistický cíl:

Snížit do roku 2020 počet usmrcených v silničním provozu na úroveň průměru evropských zemí a současně oproti roku 2009 snížit o 40 % počet těžce zraněných osob. V roce 2020 bychom tak mohli ušetřit nejméně **18 mld. Kč** oproti roku 2009, což by znamenalo výraznou úsporu v bilanci státního rozpočtu.

Alespoň část těchto prostředků by měla být investována do dalších preventivních, ale i vhodných represivních opatření, neboť v mezinárodním srovnání se Česká republika stále propadá pod průměr EU28. Nezbyvá než s lítostí konstatovat, že se nedaří dodržet hlavní cíl Národní strategie pro rok 2014 v počtu usmrcených, kterých bylo na silnicích oproti předpokladu o 94 více.

Kontakt po odborné stránce:

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i.

Ing. Jindřich Frič, Ph.D., ředitel Divize bezpečnosti a dopravního inženýrství, tel. 737 132 603, e-mail: jindrich.fric@cdv.cz

Ing. Ondřej Valach, odborný pracovník ve výzkumu, tel. 725 337 738, e-mail: ondrej.valach@cdv.cz

RNDr. Jan Tecl, odborný pracovník ve výzkumu, tel. 541 641 358, e-mail: jan.tecl@cdv.cz

Ing. Jiří Ambros, Ph.D., Vedoucí O33, tel. 541 641 362, e-mail: jiri.ambros@cdv.cz

Kontakt po organizační stránce:

Šárka Želinská, tel. 778 737 336, e-mail: sarka.zelinska@cdv.cz

K tématu:

Aktuální výpočet ztrát z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích za rok 2014 byl proveden dle certifikované Metodiky výpočtu ztrát z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích zpracované Centrem dopravního výzkumu, v. v. i. (2013). Metodika byla rozšířena o vyčíslení subjektivních škod (náhrady škody stanovené soudy).